

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני כ"ה בכסלו תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - מ"ב

1. מה אמר רבי אלעזר על כל עדה שיש בה חנופה?
 א. מאוסה כנדה. ב. לסוף גולה. והובאו מקורות.
 ר' ירמיה בר אבא - ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה: כת ליצים, וכת חניפים, וכת שקרים, וכת מספרי לשון הרע.
2. משנה - משוח מלחמה היה מדבר אל העם בלשון הקודש [זדיבר' ג"ש ל'משה ידבר'] מה היה אומר להם?
 א. שמע ישראל - לא על אחיכם אתם הולכים... שאם תפלו בידם ירחמו עליכם, אלא על אויביכם, שאם תפלו בידם אין מרחמין עליכם.
 ב. אל ירך... - מצהלת סוסים וציחצוח חרבות, אל תיראו - מהגפת תריסין ושפעת הקלגסין, אל תחפזו - מקול קרנות, אל תערצו - מקול צווחות.
 ג. כי ה' אלוהיכם ההולך עמכם - הם באין בנצחוננו של בשר ודם ואתם באים בנצחוננו של מקום, פלשתים באו בנצחוננו של גלית, לסוף נפל בחרב ונפלו עמו, וכן בני עמון שבאו בנצחוננו של שובך. אבל אתם כי ה' אלוהיכם ההולך עמכם להלחם לכם וגו' - זה מחנה הארון.
3. כהן משוח מלחמה מתמנה במיוחד לתפקיד זה. מנין הוכיחו כך?
 מהסמיכות ל'ודברו השוטרים' והשוטרים צריכים להתמנות לכך.
 ואין לומר שזהו הכהן הגדול, כיון שצריך כמו שוטר שיש שופט הממונה עליו בעבודתו.
 ואין לומר שהכוונה לסגן, כיון שאינו ממונה ואין לו שום סמכות, אלא רק יארע פסול לכהן גדול, נכנס ומשמש תחתיו.
4. אלו ביאורים הובאו על דברי המשוח מלחמה?
 א. הטעם שמקדים 'שמע ישראל' - אמר הקב"ה לישראל: אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית - אי אתם נמסרין בידם.
 ב. פעמיים מדבר, בספר: אומר להם מי ראוי לחזור. ובמלחמה: אל ירך לבבכם וכו' כנגד 4 דברים שעכו"ם עושין: מגיפין ומריעין, צווחין ורומסין.
5. אלו דרשות הובאו בענין גלית?
 א. גלית - על שם שעמד בגילוי פנים - חוצפה, לפני הקב"ה 'ברו לכם איש [הקב"ה] וירד אלי'. אמר הקב"ה הריני מפילו על יד בן איש [דוד].
 ב. בשלשה מקומות פתח פיו לרעה על עצמו - א. 'וירד אלי' משמע יגבר עלי. ב. והכני. ג. הכלב אנכי כי אתה בא אלי במקלות.
 ומה שדוד אמר 'אלי' כוונתו - אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון, ואנכי בא אליך בשם ה' צבקות אלוהי מערכות ישראל אשר חרפת.
 ג. ויגש הפלשתי השכם והערב - כדי לבטלן מק"ש שחרית וערבית.
 ד. ויתיצב ארבעים יום - כנגד ארבעים יום שנתנה בהן תורה.
 ה. ויצא איש הבינים - כמה דעות: א. מבונה, נקי מכל מום. ב. בינוני שבאחיו לא גדול מדי ולא קטן. ג. עשוי כבנין. ד. יש לו מאות אבות חורגים.
 ו. דרשות נוספות על אמו - א. מגת - שהכל דשין בה כגת. ב. כתיב מערות, וקרי מערכות - שהכל הערו באמו.
 ג. כתיב הרפה, וכתיב ערפה - רב ושמואל - חד אמר: הרפה שמה, וכונתה ערפה, שהכל עורפין אותה מאחריה.
 וחד אמר: ערפה שמה, וכונתה הרפה, שהכל דשין אותה כהריפות.
 ז. ארבעת הגיבורים - סף, ומדון, גלית, וישבי בנוב. אמר הקב"ה יבואו בני הנשוקה [ערפה] ויפלו ביד בני הדבוקה [רות].
 ח. דרש רבא: בשכר ארבע דמעוות שהורידה ערפה על חמותה - זכתה ויצאו ממנה ארבעה גבורים, שנאמר: ותשאנה קולן ותבכינה עוד.
 ט. כתיב חץ חניתו, וקרינון עץ חניתו - לא הגיענו לחצי שבחו, מכאן שאסור לספר בשבחן של רשעים. ומה שבכלל פתחו בשבחו - לשבח את דוד.
6. אלו מחלוקות של רב ושמואל או של רבי אמי ורבי אסי הובאו בדרשות הכתובים?
 א. הגיבור 'שובך' מעמון - כתיב שובך, וכתיב שופך - חד אמר: רק כונה שובך, שעשוי כשובך. חד אמר: רק כינויו שופך, שכל הרואה נשפך כקיתון.
 ב. חילותיו של נבוכדנצר - 'אשפתו כקבר פתוח' - חד אמר: בשעה שזורקין חץ - עושין אשפתות אשפתות של חללים, ולא משום שאומנין רק לקרב אלא 'כולם גבורים'. וחד אמר: בשעה שעושין צורכיהן - עושין אשפתות אשפתות של זבל, ואין לומר שהם שחולי מעיים 'כולם גבורים' שמע מינה - אדם שמרובה זבלו - חולה מעיים הוא, ויחפש מהר רפואה.
 ג. דאגה בלב איש ישחנה - חד אמר: ישחנה מדעתו, וחד אמר: ישיחנה לאחרים.